

2025-12-03

MINNESANTECKNINGAR

Summerade anteckningar från referensgruppsmöte Tarifföversyn, 2025-12-03**1. Introduktion och välkommen**

Svenska kraftnät inledde mötet och hälsade välkomna. Syftet med dagens möte är att redovisa inkomna remissynpunkter och Svenska kraftnäts ställningstagande samt diskutera förslag till justeringar i tariffmodellen utifrån inkomna remissynpunkter.

2. Dispensansökan

Svenska kraftnät inledde med att presentera bakgrunden till vad som hänt sedan Svenska kraftnät skickade in dispensansökan för abonnemangsavgiften. Då Ei avslagit ansökan väljer Svenska kraftnät att lyfta in abonnemangsavgiftens olika delar i den fasta avgiften. Mer om det senare i mötet.

En referensgruppsmedlem frågade om överskridandeavgiften då Ei i sin vägledning skrivit att en överskridandeavgift inte är lämplig i den fasta avgiften. Svenska kraftnät svarade att Svenska kraftnät har haft en dialog med Ei och bitt Ei att förtydliga vad som gäller i och med att Ei inte uttalade sig om detta i sitt beslut avseende dispensansökan. Svenska kraftnät har varit tydliga med att Svenska kraftnät anser att det är viktigt att en överskridandeavgift tillåts i tariffmodellen och att Svenska kraftnät avser att införa en överskridandeavgift i den fasta avgiften. Flera nätbolag höll med om vikten av att få ha en överskridandeavgift.

3. Kundenspecifik avgift

Svenska kraftnät fortsatte och berättade att remissvaren avseende den kunds specifika avgiften har varit positiva eller neutrala. Svenska kraftnät avser därmed inte att göra några ändringar i det remitterade förslaget för kunds specifik avgift.

Ett förtydligande är att benämningen abonnemangspunkt motsvarar det som i Nyttjandeavtalet tidigare har kallats anslutningspunkt.

4. Energiavgiften

Svenska kraftnät berättade vidare om inkomna synpunkter avseende energiavgiften. Flera remissvar är positiva till ett rörligt förlustelpris, men det råder

delade meningar om införandet av en fördelningsfaktor i energiavgiften. Utifrån de stora prisskillnader som nu råder mellan elområdena anser Svenska kraftnät att det är viktigt att energiavgiften i framtiden tar hänsyn till i vilket elområde som nätförlusterna uppstår för att energiavgiften bättre ska återspegla vilka kostnader en nätkund ger upphov till. Svenska kraftnät avser därför inte att göra några förändringar i det remitterade förslaget för energiavgiften.

5. Effektagiften - spänningsreglering

Svenska kraftnät presenterade några av de inkomna synpunkterna enligt bild 20 i presentationen. Remissinstanserna anser det övervägande positivt att det införs en effektkomponent för spänningsreglering. Några anser att ersättningsnivån är för låg och Svenska kraftnät sa att detta är något som Svenska kraftnät kommer att titta vidare på.

I övrigt anses ersättningsmodellen vara komplex och det önskas samordning mellan branschen och Svenska kraftnät inför ett införande. Svenska kraftnät är positiva till samordning med branschen inför ett införande. Svenska kraftnät har tagit initiativ till detta inom en arbetsgrupp tillsammans med de 5 största regionnätägarna.

Svenska kraftnät kommer föreslå att skjuta på införandet till 2028 för att ge möjlighet för DSO:erna att utveckla processer och systemstöd för införandet.

Presentationen ger några ytterligare förtydliganden av Svenska kraftnäts ställningstagande runt frågorna metod för avräkning, risker med ersättningsmetoden samt avgiftsdelen.

6. Effektagiften - nätutbyggnad

Svenska kraftnät berättade att remissvaren avseende effektagiften för nätutbyggnad var övervägande negativa. Flera remissvar ifrågasätter nyttan med effektagiften och vänder sig emot att den ska baseras på framåtblickande kostnader. Därutöver lyfter många remissvar också att inmatning bör ha en annan höglastperiod än uttag. Svenska kraftnät förtydligade att det är ett krav enligt föreskrifterna att det ska finnas en effektagift. Den ska baseras på framåtblickande kostnader och ses över årligen så detta är inget som Svenska kraftnät kan välja bort.

Svenska kraftnät avser dock att göra följande justeringar i det remitterade förslaget till effektagift:

- Effektagiften kommer kopplas till den 10-åriga nätutvecklingsplanen för att öka förutsägbarheten och transparensen samt säkerställa att en effektagift endast tas ut när det finns en framåtblickande kostnad som kan uppstå i närtid.

- För att bättre återspegla de förutsättningar som råder under höglastperioden kommer beräkningarna för effektagiften utgå från en lägre omgivningstemperatur för att inte överskatta de överlaster som uppstår under den kallare vinterperioden.
- Svenska kraftnät ser över möjligheten att flytta höglastperioden för inmatning till sommarperioden för att på så sätt minska motstridiga styrsignaler.

Utifrån ovan föreslagna förändringar så bedöms dock effektagiften för alla inmatningskunder bli 0 kr/kW för 2027 och därmed görs ingen justering av höglastperioden för inmatning för 2027.

En referensgruppsmedlem lyfte att de är positiva till att Svenska kraftnät tar hänsyn till 10-årsplanen.

Generellt ansåg referensgruppen att föreslagna förändringarna var bra. En medlem lyfte dock att det även är viktigt vad som händer framöver sett till effektagiften för inmatning.

Svenska kraftnät efterfrågade sedan referensgruppens synpunkter på om effektagiften ska baseras på kvart eller timme. Detta utifrån att Svenska kraftnät gärna vill harmonisera med nätbolagen så det blir enklare för slutkund. Merparten av nätbolagen svarade att de avser använda sig av timme, medan ett nätbolag svarade att de kommer att använda kvart.

En annan diskussionsfråga var om det blir problem för nätbolagen om Svenska kraftnät behåller förslaget att inte ta ut en effektagift vid ett negativ elpris. Ett nätbolag svarade att de inte kommer kunna vidareföra denna prissignal mer än indirekt genom att effektagiften totalt sett blir lite lägre. Samma nätbolag såg i övrigt inga större problem mer än att det blir lite processmässiga utmaningar. Ett annat nätbolag svarade att inte heller de kommer att kunna vidareföra denna prissignal mer än indirekt, men att det i övrigt inte innebar något större problem.

7. Abonnemangavgiften

Svenska kraftnät redogjorde för inkomna synpunkter avseende abonnemangavgiften. Det råder delade meningar i remissvaren om den geografiska differentieringen. Svenska kraftnät anser att det är viktigt att transmissionsnätstariffen även i framtiden har en geografisk differentiering kopplat till det befintliga elnätet för att möjliggöra en effektiv utbyggnad av transmissionsnätet och skapa en rättvis kostnadsfördelning. Svenska kraftnät kommer därmed inte göra någon justering i det remitterade förslaget avseende detta.

Genom att Ei har avslagit Svenska kraftnäts dispensansökan om att få införa en abonnemangavgift i transmissionsnätstariffen kommer dess olika delar, som tidigare har nämnts, istället införas i den fasta avgiften.

Svenska kraftnät avser därutöver att göra följande justeringar i det remitterade förslaget till tillfälliga abonnemang:

- Ingen överskridandeavgift kommer att tas ut från det att nätkunden ansöker om ett tillfälligt abonnemang till dess att Svenska kraftnät avslår eller godkänner ansökan för att en nätkund inte ska drabbas av en överskridandeavgift på grund av lång svarstid.
- Införandet av en tidsfrist på 24 timmar för att söka dispens från överskridande skjuts till 2028 för att möjliggöra för nätkunderna att ta fram rutiner/verktyg för att kunna hantera en snävare tidsram.

En referensgruppsmedlem sa att det är positivt att skjuta på införandet av tidsfristen för att söka dispens. Han lade även till att det kanske skulle kunna skjutas på ytterligare i tiden då de kommer att behöva göra justeringar i sina nyttjandeavtal. En annan referensgruppsmedlem höll med och lade till att det idag för ett regionnätsföretag kan ta betydligt längre tid än 24 timmar att ta reda på varför det har blivit ett överskridande.

8. Fast avgift

Svenska kraftnät presenterade inkomna synpunkter avseende den fasta avgiften. Det råder delade meningar avseende fördelningen av de residuala kostnaderna. Utifrån att de residuala kostnaderna utgör kostnader som nätkunderna inte kan påverka med sitt beteende så kan dessa inte fördelas på ett kostnadsreflektivt sätt. För att åstadkomma en så rimlig kostnadsfördelning som möjligt anser Svenska kraftnät att den fasta avgiften per MW ska vara lika för alla abonnemangspunkter samt för inmatning och uttag. Detta kommer dock att införas stegvis i tariffmodellen för att undvika stora förändringar från ett år till ett annat.

Flera remissvar lyfte också en önskan om att det ska finna en egen kundkategori för energilager/pumpkraftverk.

Svenska kraftnät avser att göra följande justeringar i det remitterade förslaget till fast avgift:

- Införa abonnemangsavgiftens olika delar i den fasta avgiften.
- Minska kostnadsbördan för inmatning från 50 procent till 45 procent för år 2027 med hänsyn till att effektkomponenten för spänningsreglering införs först 2028.
- Införa en kundkategori för energilager till 2028. Denna kundkategori kommer inte behöva betala för både ett inmatningsabonnemang och ett uttagsabonnemang utan endast för det abonnemang som har den högsta avgiften i den berörda abonnemangspunkten.

Angående frågan om en ny kundkategori för energilager lyfte en referensgruppsmedlem att de såg positivt på detta. En annan referensgruppsmedlem undrade hur energilager skiljer sig mot annan inmatning och menade att det är viktigt att ta hänsyn till konkurrensperspektivet vid utformningen av en ny kundkategori.

9. Summaabonnemang

Svenska kraftnät gick kort igenom inkomna synpunkter rörande summaabonnemang. Generellt anses det positivt att ha kvar summaabonnemang.

Svenska kraftnät kommer att se över ansökningsprocessen för summaabonnemang med utgångspunkt i att nätkunden inte ska behöva ansöka på årlig basis. Svenska kraftnät kommer istället göra en årlig uppföljning för att säkerställa att nätkunden fortsatt har rätt till summaabonnemanget. Viktigt är dock att inför 2027 kommer alla nätkunder som vill ha ett summaabonnemang behöva ansöka om detta.

10. Avslut

Svenska kraftnät informerade kort om några punkter i det kommande arbetet. Tidplanen just nu är att presentera ett förslag på ny modell enligt remissen med ovan nämnda justeringar till styrelsen för beslut den 19 februari 2026.

Svenska kraftnät avslutade mötet och tackade för de goda diskussionerna och det stora engagemanget samt önskade en God Jul och ett Gott Nytt år.